

Rapla Autokool OÜ

Kinnitatud: 20.03.2015
 Juhatuse liige: Mati Andrespok
 /Digitaalselt alkirjastatud/

Kahe rattalise AM-kategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise õppekava

Teoriaõpe		Sõiduõpe	
Moodul 1	Õppe-tunde	Moodul 1	Sõidu-tunde
T1.1 Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	0,5	S1.1 Juhi tööasend ja turvavarustus	1
T1.2 Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	0,5	S1.2 Mopeedi käsitlemine	1
T1.3 Liiklus kui süsteem	6		
T1.4 Ohutu liiklemise põhimõtted	2		
T1.5 Teiste liiklejatega arvestamine	2		
T1.6 Mopeedi turvalisus	2		
T1.7 Inimene sõidukijuhina	1		
Moodul 2		Moodul 2	
T2.1 Sõidu alustamine ja mopeedi asukoht sõites	0,5	S2.1 Mopeedi juhtimine vähese liiklusega	1
T2.2 Sõidujärjekord sõites	0,5	S2.2 Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	3
T2.3 Sõidu eripära asulavälisel teel ja tunnelis	0,5		
T2.4 Mopeedi peatamine ja sõidu lõpetamine	0,5		
T2.5 Käitumine liiklusõnnetuse korral	0,5		
T2.6 Grupis sõit	0,5		
Moodul 3		Moodul 3	
T3.1 Mõõdasõit, möödumine ja ümberpõige	1	S3.1 Mõõdasõit, möödumine ja ümberpõige	1
T3.2 Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	0,5	S3.2 Sõit individuaalprogrammi alusel 1, 2 ja 3 mooduli raames.	
T3.3 Keskkonda säästev mopeedi kasutamine	0,5		
T3.4 Mopeedi juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	1	S3.3 Mopeedi juhtimine planeeritud teekonnal.	1
Minimaalne õppetundide arv	20	Minimaalne sõidutundide arv	8

1. TEOORIAÕPPE AINEKAARDID

T 1.1.	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole.
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja koolitaja õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Koolitusele seatakse ühised eesmärgid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused eesmärkide ühtlustamiseks ja saavutamiseks, kus juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 1.2.	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Õpilasel aidatakse koostada individuaalset õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplan.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 1.3.	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; • mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; • teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 1.4.	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Võimalikke eettulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid üksikshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse teadmised ohutust piki- ja külgsuhtest ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuhte hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; • teab piki- ja külgsuhte ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; • on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 1.5.	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni, kui teine pool teab, mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused teiste liiklejatega arevestava käitumise kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 1.6	Mopeedi turvalisus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Mopeedide tootjad pööravad järjest suuremat rõhku mopeedide turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades mopeedil oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mopeedi turvavarustuse õige kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab mopeedi kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva mopeedidel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (istumisasendi reguleerimine, juhi ja kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);

	<ul style="list-style-type: none"> • teab mopeedi tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab turvavarustuse vale kasutamise või mittekasutamise seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab mopeedile istumise ja mahatulekuga seotud ettevaatusabinõusid; • teab mopeedi erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid; • teab nõudeid kasutatava mopeedi tehnoseisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mopeedi kasutamisel; • teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mopeedi juhitavusele.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 1.7.	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivset mõju juhi käitumisele saab vältida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist; • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; • on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 2.1.	Sõidu alustamine ja mopeedi asukoht sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse mopeediga sõidu alustamise ja mopeedi asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse mopeedi asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mopeediga sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas mopeediga ohutult sõitu alustada; • teab mopeedi asukoha valikuga seotud reegleid; • teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 2.2.	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub algaste teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnevate alade, raudtee, trammittee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ristmike ja teega külgnevate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid;

	<ul style="list-style-type: none"> • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 2.3.	Sõidu eripära asulavälisel teel ja tunnelis
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel ja tunnelis, mopeedi juhtimisega seonduvad reeglid. Analüüsitakse asulavälisel teel ja tunnelis mopeedi juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused asulavälisel teel ja tunnelis mopeedi juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab mopeedi juhtimise eripära asulavälisel teel võrreldes mopeedi juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel ja tunnelis mopeedi juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel mopeedi juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 2.4.	Mopeedi peatamine ja sõidu lõpetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Peatamine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse mopeedi peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse mopeedi peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse mopeedi peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mopeedi peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab mopeedi peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi; • oskab mopeedi peatamise ja sõidu lõpetamisega reegleid rakendada probleemülesande lahendamisel; • teab mopeedi peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 2.5.	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse.
Moodul 2 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole.
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 2.6	Grupis sõit
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 2. moodulisse.
Teooriaõppe maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse mopeediga grupis sõitmise seonduvad reeglid. Analüüsitakse mopeediga grupis sõitmise seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused mopeediga grupis sõitmisel ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate mopeedide asukoht teel) lähtuvalt grupi suuruselt, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, mopeedi iseärasusest, juhi

	<p>kogemusest jms;</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus; • teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooni seadmete kasutamine); • mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 3.1.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse mopeediga möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib mopeediga möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse mopeediga möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mopeediga ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab mopeediga möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mopeedi tüübist tulenev jms). • mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekattemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 3.2.	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, mopeedi ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 3.3.	Keskkonda säästev mopeedi kasutamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Mopeedi kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, mopeedi korralise hooldamisega, mopeedi valikuga jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mopeedi säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks mopeedi kasutades keskkonda säästa. Luua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on mopeedi keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas mopeedi kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • oskab leida mopeedi kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab, kuidas jälgida kütuse kulu; • on rohkem motiveeritud mopeedi kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

T 3.4.	Mopeedi juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Tundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja mopeedi rehvi vahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult mopeedi juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks

	säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et mopeedile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes mopeedile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteekond = reageerimisteekond + pidurdusteecond; reageerimisaeg, pidurdusteeconda sõltuvalt sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms; nähtavusele vastava sõidukiiruse valimine, mis võimaldab mopeedi peatada nähtavuse piires.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmise seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida. Luua eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimedal ajal sõitmise seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab mopeedile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mopeedi juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida; • teab kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; • mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega; • saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest, ohtudest.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse koolitaja õppekavas.

2. SÕIDUÕPPE AINEKAARDID

S 1.1.	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Sõidutundide jaotus moodulite 1 ja 2 raames määratakse koolitaja õppekavas. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Sõidutundide arv määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, näiteks muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud

	oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida mopeedi vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal mopeedi kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab teostada mopeedi sõidueelset kontrolli, kasutades näiteks mopeedi käsiraamatut; • oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; • oskab ise kasutada mopeedi turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; • oskab kasutada mopeedile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; • teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte; • on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.

S 1.2.	Mopeedi käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Sõidutundide jaotus moodulite 1 ja 2 raames määratakse koolitaja õppekavas. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Sõidutundide arv määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. mooduli õppeaine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, mopeedi juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdumist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdumist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev mopeedi käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva mopeedi käsitlemisoskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, mopeedi sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitleda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; • teab mopeedi vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, mopeedi käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi käsitlemisega

	ning oskab oma käitumises nendega arvestada; <ul style="list-style-type: none"> • on motiveeritud mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt käsitsema.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.

S 2.1.	Mopeedi juhtimine vähese liiclusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Sõidutundide jaotus moodulite 1 ja 2 raames määratakse koolitaja õppekavas. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Sõidutundide arv määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse mopeedi ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklusesituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regioonide eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõiduõppimise alustamiseks erinevates liiklusesituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiclusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõiduõppimise alustamiseks erinevates liiklusesituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiclusega teel; • oskab peatuda ja parkida teel; • teab vähese liiclusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiclusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi juhtimisega vähese liiclusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas

S 2.2.	Mopeedi juhtimine erinevates liiklusesituatsioonides
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2	Sõidutundide jaotus moodulite 1 ja 2 raames määratakse koolitaja õppekavas.

maht kokku	Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Sõidutundide arv määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. moodul õppeained ja 2. mooduli õppeaine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused keerulisema ja tihedama liiklusega teedel liiklemiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemiseiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teedel käsitseda mopeedi ohutult ja keskkonda säästvalt; • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; • teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mopeedi juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades mopeedi juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.

S 3.1.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Sõidutundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Sõidutundide arv määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.

Aine lühikirjeldus	Aine raames läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – mopeediga ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mopeediga ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; • mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; • oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; • oskab käituda möödasõidetava rollis; • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.

S 3.2	Sõit indiviidualprogrammi järgi 1, 2 ja 3 mooduli raames
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Kohustuslike sõidutundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Puudub
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	1, 2 ja 3 mooduli raames läbitud teemadel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused iseseisvaks liikluses osalemiseks ja vajalike sõidu oskuste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on võimeline iseseisvalt liikluses osalema.
Iseseisva töö sisu	Vajadusel juhendaja kaasamine õpitu kinnistamiseks.

S 3.3	Mopeedi juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	Sõidutundide jaotus mooduli raames määratakse koolitaja õppekavas. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Sõidutundide arv määratakse koolitaja õppekavas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi.

Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima. • sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb
Iseseisva töö sisu	Määratakse koolitaja õppekavas.